

Onderwijsvernieuwing in een

Avans Hogeschool in 's-Hertogenbosch weer klaar voor de toekomst

Het aantal studenten op de Avans Hogeschool in 's-Hertogenbosch is de afgelopen jaren explosief gestegen. Bovendien is het onderwijsconcept inmiddels sterk veranderd. De Raad van Bestuur schakelde Hevo in om te onderzoeken of het huidige gebouw aangepast kon worden aan deze veranderingen. Dit bleek mogelijk. Van buiten bleef het gebouw nagenoeg hetzelfde. Van binnen vond er een complete gedaantewisseling plaats.

In 1994 is de huisvesting van de Avans Hogeschool in 's-Hertogenbosch ontworpen voor zo'n 3900 studenten. Inmiddels zijn dat er ruim 6000 en de verwachting is dat dit aantal doorgroeit naar 7000. Het huidige gebouw kan deze groei niet opvangen. Door de snelle ICT-ontwikkelingen in de afgelopen jaren en de daarmee samenhangende andere manier van werken, was er een aantal afdelingen die destijds veel meer ruimte hadden gekregen dan tegenwoordig noodzakelijk is. Met het onderwijsconcept dat gebaseerd is op competentiegericht leren is er nu bovendien veel meer behoefte aan ruimten waar men in kleinere groepen kan werken dan aan grote collegezalen en lokalen. De Raad van Bestuur gaf Hevo daarom opdracht om te onderzoeken hoe de groei van Avans Hogeschool opgevangen kon worden binnen de huidige huisvesting.

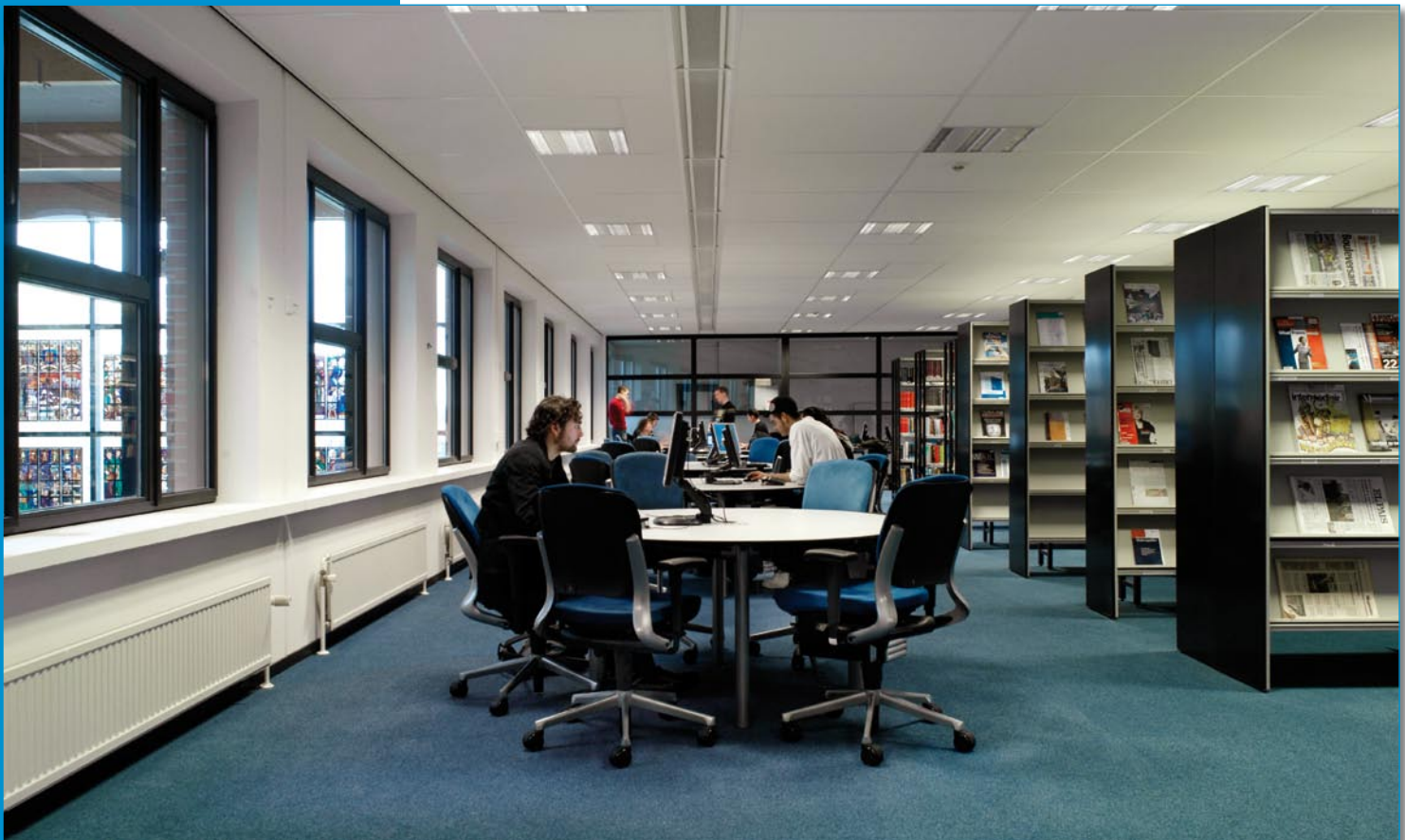
Tevens was de nadrukkelijke wens om van het gebouw

een rijke leeromgeving te maken, waarin een veranderend onderwijsconcept past.

Betrekken gebruikers

Samen met de andere vestigingen van Avans Hogeschool in Breda en Tilburg is door Avans in 2003 een tweedaagse brainstorm georganiseerd over de onderwijsvisie en over de vraag op welke manier er innovatief gewerkt moet gaan worden. Hieruit kwam onder andere naar voren dat elke vestiging van Avans Hogeschool zou moeten beschikken over een rijke leeromgeving en een innovatieve onderwijskundige ondersteuning, later Xplora genoemd.

Om de gebruikers van het gebouw nauw bij het onderzoek te betrekken, zijn er voor de vestiging in 's-Hertogenbosch drie werkgroepen gevormd: een werkgroep 'rijke leeromgeving en onderwijsruimten', een werkgroep 'medewerkerwerkplekken' en een werkgroep



bestaand jasje

'openbare ruimten en ondersteunende diensten'. Per werkgroep is er een aantal workshops gehouden waarin aan de hand van cases, vragen, tekenopdrachten een duidelijk beeld ontstond van de huisvestingswensen van iedere werkgroep. Naast alle werkgroepen was er ook een themagroep 'Duurzame Ontwikkeling' die zich over het onderwerp 'duurzaamheid' in de meest brede zin van het woord heeft gebogen.

Breed draagvlak

Projectmanager Jan Heijboer van Hevo: "alle deelnemers van de werkgroepen hebben de gelegenheid gekregen om te vertellen wat er bij hun leeft, waar men zich zorgen over maakt bij huisvestingswijzigingen en wat men in de nieuwe situatie belangrijk vindt. Om een goed beeld te krijgen van de huisvestingsbehoefte is het belangrijk om te weten waar men nu en in de toekomst precies mee bezig is en wanneer men dat doet. Ook moet in kaart gebracht worden wat men daarvoor nodig heeft, wat er gedeeld kan worden met anderen en welke zaken prioriteit hebben. Belangrijk is het om gebruikers hier eerst goed over na te laten denken en er dan pas vierkante meters aan te hangen. Door gebruikers ook mee te laten denken met oplossingen en mee te laten schetsen, worden er plannen geboren die een breed draagvlak hebben in de organisatie."

Getekend Programma van Eisen

Uit al deze werkgroepen is een ruimtelijk, functioneel en technisch programma van eisen ontstaan. Bijzon-



lingen in binnen- en buitenland bezocht, die over algemene open ruimten beschikken waar studenten elkaar kunnen ontmoeten. Heijboer: "Belangrijk in zo'n proces is dat je je als adviseur kwetsbaar durft op te stellen. Alleen zo kun je mensen deel laten maken van een huisvestingsproces en ze daarmee ook medeverantwoordelijk maken voor de uiteindelijke beslissing. Dat mensen zich betrokken voelden, blijkt wel

“Door gebruikers ook mee te laten denken met oplossingen en mee te laten schetsen, worden er plannen geboren die een breed draagvlak hebben in de organisatie.”

der in het ruimtelijk functioneel programma van eisen zijn de tekeningen. De wensen worden door middel van schetsen, die hun oorsprong vinden in de workshops, verduidelijkt. In één oogopslag wordt de opzet duidelijk: de generieke voorzieningen komen zo centraal mogelijk in het gebouw te liggen en de specifieke voorzieningen worden meer decentraal gesitueerd. Om een beeld te krijgen wat dit dan voor Avans Hogeschool zou kunnen betekenen, zijn er onderwijsinstel-

lingen in binnen- en buitenland bezocht, die over algemene open ruimten beschikken waar studenten elkaar kunnen ontmoeten. Heijboer: "Belangrijk in zo'n proces is dat je je als adviseur kwetsbaar durft op te stellen. Alleen zo kun je mensen deel laten maken van een huisvestingsproces en ze daarmee ook medeverantwoordelijk maken voor de uiteindelijke beslissing. Dat mensen zich betrokken voelden, blijkt wel

Integraal projectmanagement

Het onderzoek en de adviezen waar Hevo verantwoordelijk voor was, leidden tot aanzienlijke verbouwingen voor de Bossche locatie van de Avans Hogeschool. Hevo kreeg opdracht om hiervoor het projectmanagement voor haar rekening te nemen. Met een strak budget,



waarbij er bij Avans geen financiële ruimte meer was, lag de keuze voor integraal projectmanagement voor de hand. Hevo garandeert bij deze contractvorm om te bouwen binnen budget, conform planning en tegen de afgesproken kwaliteit. Een zorg minder voor Avans Hogeschool, ook al omdat Hevo het enige aanspreekpunt voor de school is in een dergelijke constructie. Deze verbouwingen startten in juni 2005. Ze vonden plaats in zes fasen, de laatste fase wordt in december 2006 afgerond.

Leer- en innovatiecentrum

Het leer- en innovatiecentrum opende dit voorjaar al zijn deuren. Centraal in het gebouw zijn op de eerste, tweede en derde verdieping lokalen verdwenen. Deze lokalen hebben plaatsgemaakt voor grote open studiepleinen waar studenten elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar kunnen samenwerken. Er zijn zitplaatsen voor 800 studenten, voor het merendeel bestaande uit vier- en acht persoonswerktafels en er is een internetcafé. Verder zijn er stiltewerkplekken en ruimtes waar alle mogelijke multimediamiddelen ter beschikking staan. Xplora, zoals dit centrum heet, krijgt nu een plek in het leerprogramma van de academies. Met name voor projectmatig werken is het leer- en innovatiecentrum uitermate geschikt.

Activiteit gerelateerde werkplekken

Op de begane grond heeft het restaurant een complete facelift gekregen en er is een heus grand café gerealiseerd. Door trappen aan te brengen bij de entree is het gebouw veel toegankelijker. Verder zijn de medewerkerswerkplekken 'activiteit gerelateerd' geworden. Individuele werkkamers en persoonlijke bureaus hebben plaats gemaakt voor werkplekken die door meer mensen gebruikt kunnen worden. De werkplekken zijn ook lichter en meer open door toepassing van transparante wanden. In december 2006 is het



totale resultaat klaar: een transparant, open en zeer uitnodigende werk- en leeromgeving voor student en medewerker.

In het voorjaar van 2007 zal er een miniconferentie met rondleiding plaatsvinden bij de Avans Hogeschool in 's-Hertogenbosch. Heeft u interesse om hieraan deel te nemen, stuur dan een e-mail naar info@hevo.nl, dan ontvangt u hiervoor een uitnodiging. ■

Hevo B.V.
Reitscheweg 1 • 5232 BX 's-Hertogenbosch
Tel.: 073 - 6 409 409 • Fax: 073 - 6 410 118
Email: info@hevo.nl • www.hevo.nl